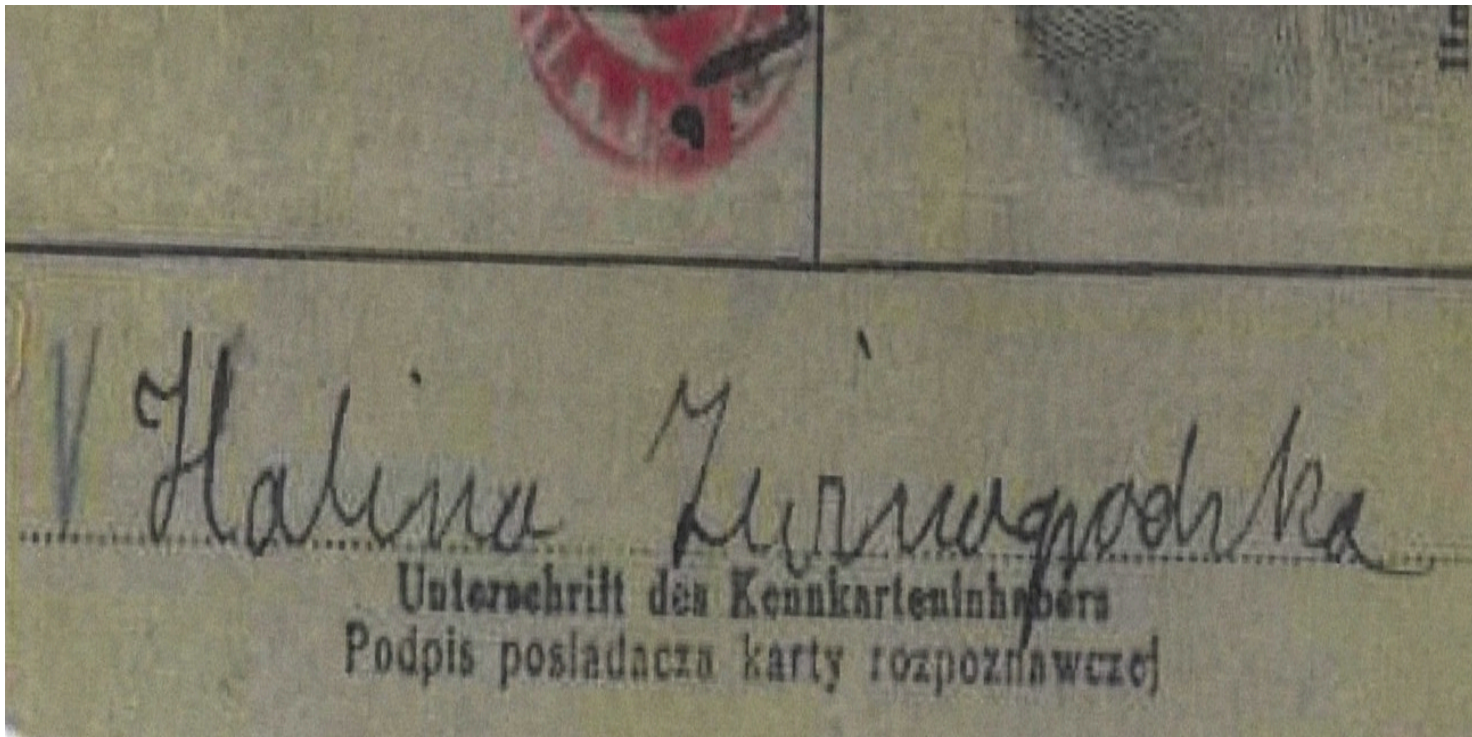

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/aparat-bezpieczenstwa/99975,Halina-Zwinogrodzka-Junak-Niezlomna-niezwyciezona.html>

ARTYKUŁ

Halina Zwinogrodzka-Junak. Niezłomna, niezwykła

OKRES HISTORYCZNY

(1945-1948) Pierwsze lata Polski Ludowej

Autor: EWA WÓJCICKA 04.04.2023

Wielu członków podziemia antykomunistycznego trafiło do jego struktur w ramach bezpośredniej kontynuacji swoich działań przeciwko niemieckim okupantom. Należała do nich również Halina Zwinogrodzka-Junak, uczestniczka

Powstania Warszawskiego, której w latach 1945-1946 udało się zinfiltrować Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego.

Urodziła się 8 października 1924 r. w Warszawie. Przed wybuchem II wojny światowej uczęszczała do trzeciej klasy gimnazjum Popielewskiej-Roszkowskiej na ulicy Bagateli 15, jej dalszą edukację przerwała okupacja. Zdołała jednak podjąć naukę w utworzonej przez hitlerowców szkole zawodowej.

Fragment kennkarty Haliny Zwinogrodzkiej (z zasobu IPN)

W szeregach AK

Latem 1943 r. odbywała praktykę w Radzie Głównej Opiekuńczej. Tu po raz pierwszy zetknęła się z działalnością konspiracyjną ZWZ-AK. Po odbyciu kursu wojskowego oraz sanitariuszki została przydzielona jako łączniczka do Oddziału V (Łączność) Okręgu Warszawskiego AK dowodzonego przez Kazimierza Malinowskiego ps. „Mirski”. W konspiracji nosiła pseudonim „Iwona”. Do jej obowiązków należało wówczas przepisywanie na maszynie podziemnej prasy.

W czasie powstania warszawskiego Halina Zwinogrodzka należała do plutonu łączności Pomocniczej Składnicy Meldunkowej K-1, dowodzonej przez Marię Bańkowską ps. „Krzysia”. Przekazywała meldunki, m.in.

Wojskowy Sąd Garnizonowy w
Warszawie o zastosowaniu przez
Radę Państwa prawa łaski wobec
Haliny Zwinogrodzkiej.
Warszawa, 3 II 1956 r. (z zasobu
IPN)

W akcie oskarżenia zarzucano Zwinogrodzkiej, że pod pseudonimem „Niewiadomska” wynosiła listy z nazwiskami naczelników więzienia, wykazy oficerów śledczych, a także listy więźniów. Wyrokiem z 23 sierpnia 1946 r. Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie została skazana na karę śmierci oraz utratę praw obywatelskich i publicznych. Miała wówczas 22 lata. Decyzją z 18 września 1946 r. zasądzoną karę zamieniono na dożywocie.

Przebywała w więzieniach w Fordonie i Inowrocławiu. Na wolność wyszła na początku marca 1956 r. za wstawiennictwem Barbary Sadowskiej. W 1960 r. wyemigrowała za mężem do Stanów Zjednoczonych. Zmarła 26 września 2015 r. Została pochowana na cmentarzu w Cleveland w Ohio.

Halina Zwinogrodzka została odznaczona Krzyżem Armii Krajowej oraz Warszawskim Krzyżem Powstańczym.

Więcej interesujących materiałów na profilu Archiwum IPN

COFNIJ SIĘ